

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 6.6.2012

Číslo: Ročník 22 (2012), Číslo 2

Sekce: Ecce homo

Název článku: Vzpomínky a čas aneb Poznámky ke vzpomínkám na J. Škvoreckého

Autor: Aleš Fetters

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20120232>

Vzpomínky a čas aneb Poznámky ke vzpomínkám na J. Škvoreckého

Aleš Fetters

Vzpomínky a čas někdy mění skutečnost. Knihovnický zpravodaj musí mít i faktografickou a informační hodnotu. Z tohoto důvodu otiskujeme faktografickou poznámku ke Vzpomínce na Josefa Škvoreckého, kterou zaznamenala Martina Tomášová z novoměstské knihovny (č. 1, s. 40):

V rozhovoru (MF Dnes 16/10 1999) Škvorecký říká: „Maturoval jsem v roce 1943, takže to byl veselý a ožralý večírek z toho alkoholu, který se za války dal různě schrstit. Pak se náš ročník sešel až po dvaceti letech, ve třiašedesátém – a bylo to velmi nepříjemné. Na jedné straně byli postižení, na druhé vítězové. Třeba proti sobě seděly dvě holky, kdysi ohromné kamarádky. Jedna si vzala evangelického faráře, kterému komunisti napařili mnohaletý trest, a když konečně z basy vylezl, umřel. A ta její kamarádka, původem dcera zámožného hoteliéra, vstoupila do strany a jako soudružka dělala nějakou školní inspektorku. Jeden kluk byl estébákem, i když se kroutil a říkal, že prostě pracuje u policie, jiný byl diplomatem. Našli se i vystřízlivělí pouňoroví nadšenci. Byla to podivná zkušenost. Rád bych se ji pokusil napsat.“ Což pak udělal v *Obyčejných životech, novele pro stálé čtenáře*. O výše zmíněném „maturitním srazu po dvaceti letech“ tam píše. To základní z novely se zřejmě odehrálo. Napětí mezi těmi, kdo díky „rudé knížce“ stoupali do výše, a těmi, kdo byli z různých důvodů režimem postiženi, bylo v té době dost zřetelné prakticky všude, na nejrůznějších úrovních. I když některé detaily byly patrně trochu jiné. Ing. Hadinec i jeho paní, spolužáci z téže maturitní třídy, patřili k těm „s rudou knížkou“ nikoliv jen formálním.

V dopise z 21/6 2004 (Pavlu Grymovi, který mi poskytl kopii) píše: „V rámci konference v září bude taky schůzka mojí maturitní třídy – jedenašedesát let od maturity. Naposledy jsem se s nimi viděl v roce 1963 v hotelu Hron (ale možná to bylo v Beránku, pozn. AF), to bylo dvacet let od naší maturity, a třída byla rozdělena – no třídně. Na jedné straně straníci, na druhé nestraniční. Berta (Grym, Pavlův bratr) tam tenkrát nebyl, mám dojem, že byl pořád u černých baronů, anebo se mu prostě nechtělo. Nebyla to moc pěkná schůzka, panovalo napětí, nejmíň jedna holka měla zavřeného muže.“

Tvrzení pana ing. Hadince, že se Škvorecký třídních srazů „účastnil až do roku 1972“, není pravdivé. Takže i tvrzení, že „tehdy vyprávěl spolužákům o pozvání prezidenta Antonína Novotného, který si s ním prý pěkně popovídal o Zbabělcích,“ lze důvodně zpochybnit. Přičtíme to věku a nepřesné paměti. – Na jaře roku 1969 se Josef Škvorecký se ženou Zdenou rozhodli zůstat za oceánem a pak přijeli až na jaře 1990. Působil na vysokých školách v USA, pak v Kanadě. Tam pak začíná v roce 1971 slavné období jejich činnosti nakladatelské, nedocenitelné pro českou literaturu. Ve svém Sixty-eight Publishers Corporation v Torontu vydali za dvacet let přes dvě stovky titulů, které by „doma“ neměly šanci spatřit světlo světa.

Ve výročních maturitních letech 1993 a 2003 se setkání, pokud byla, Škvorecký neúčastnil. V září 2004 Josef Škvorecký přijel do Náchoda na Mezinárodní konferenci o životě a díle Josefa Škvoreckého. Konala se k jeho 80. narozeninám ve dnech 22.-24. září v celém Beránku. Jeho rodné město ji spoluorganizovalo. Při té příležitosti se jejich třída opět sešla. Tu připomíná pan ing. Hadinec správně. Ale to už byli všichni dávno v penzi, mnozí už nežili, „hroty se obrousily“. Byla to poslední návštěva Josefa Škvoreckého „doma“, zdravotní stav mu další cestu za oceán už nedovoloval.

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz